

PREDKLADACIA SPRÁVA

Národný park Poloniny je jedinečným územím na hranici Západných Karpát a Východných Karpát, mimoriadne bohatým na druhy rastlín a živočíchov a vďaka svojej polohe aj zachovalým.

Práve tieto hodnoty boli dôvodom na jeho zaradenie do európskej sústavy Natura 2000 - Národný park Poloniny sa prekrýva s Chráneným vtáčím územím SKCHVU002 Bukovské vrchy a s 3 územiaми európskeho významu (SKUEV0210 Stinská, SKUEV0229 Bukovské vrchy a SKUEV0234 Ulička). Národný park Poloniny, respektíve jeho časť bol zaradený aj medzi územia medzinárodného významu: časť územia patrí k lokalite Karpatské bukové pralesy a staré bukové lesy Nemecka zapísanej v Zozname svetového dedičstva UNESCO, celý národný park je súčasťou Medzinárodnej biosferickej rezervácie Východné Karpaty (program UNESCO Človek a biosféra) a rovnako je aj držiteľom Európskeho diplomu pre chránené územia, ktorý prepožičiava Rada Európy. Z rezolúcie Výboru ministrov Rady prijatej na 1 146. zasadnutí 20. júna 2012 č. (2012)19 o obnovení (znovu udelení) Európskeho diplomu pre chránené územia Národnému parku Poloniny vyplýva povinnosť vypracovať pre toto chránené územie manažmentový plán.

Vypracovanie programu starostlivosti o Národný park Poloniny je príspevkom k naplneniu medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky, predovšetkým Európskeho diplomu Rady Európy a vyplýva tiež z ustanovení článku 6 ods. 1 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín a z § 54 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Národný park Poloniny je druhým chráneným územím, pre ktoré bol spracovaný program starostlivosti podľa nových pravidiel. Prvým územím bol Národný park Slovenský raj na roky 2016 – 2025, schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 696 zo 16. 12. 2015. Tak ako v prípade Národného parku Slovenský raj boli využité nové postupy prípravy a prerokovania návrhu programu starostlivosti, t. j. rozšírené ekonomické nástroje ochrany prírody a viaceré rokovania, ktorých predmetom bol aj spôsob a podmienky realizácie navrhovaných opatrení.

Dokument bol pripravený v roku 2015 a bol predmetom viacerých pracovných rokovaní s dotknutými subjektmi. Verejné prerokovanie v zmysle § 54 ods. 20 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa uskutočnilo 18. 02. 2016 v Snine. Na prerokovaní sa zúčastnilo 43 zástupcov vlastníkov, správcov a nájomcov dotknutých pozemkov, orgánov štátnej správy, obcí a miest. Vzhľadom na vysoký počet parciel (v Národnom parku Poloniny sa nachádza 11 649 parciel registra C katastra nehnuteľností, resp. 30 476 parciel registra E katastra nehnuteľností vo vlastníctve vyše 20 tisíc subjektov) bolo oznámenie zámeru zverejnené aj na úradných tabuliach 21 dotknutých obcí. Vznesené pripomienky boli prerokované v marci a apríli a oprávnené požiadavky boli zohľadnené pri úpravách dokumentu a doplnení nových príloh.

Ciele starostlivosti Národného parku Poloniny rešpektujú národné priority a záväzky na ochranu biotopov a druhov európskeho významu. Pre biotopy a druhy európskeho významu má Slovenská republika povinnosť zachovať alebo dosiahnuť ich priaznivý stav a pre územia európskeho významu stanoviť merateľné ciele ochrany.

- Z predkladaného materiálu vyplývajú predovšetkým nasledovné skutočnosti:
- Národný park Poloniny tvorí botanickú i zoológickú hranicu medzi horskými systémami Východných Karpát a Západných Karpát, čo sa prejavuje bohatosťou druhov a prítomnosťou niektorých východokarpatských elementov, z územia je známych viac ako 1 000 druhov vyšších rastlín, 300 druhov machorastov, vyše 100 druhov lišajníkov, 300 druhov húb, vyše 6 352 druhov živočíchov, z toho 320 stavovcov. Medzi najcennejšie biotopy patria lesné – lesy pokývajú vyše 90 % územia – a vysokohorské lúky „poloniny“, po ktorých je chránené územie aj nazvané.
  - Dlhodobým cieľom je zlepšiť poznanie týchto biotopov a druhov; zachovať a/alebo dosiahnuť ich priaznivý stav; zamedziť urbanizácii alebo inému zničeniu lokalít a zachovať funkcie, ktoré národný park plní.
  - Dlhodobým cieľom je rovnako aj zapojiť vlastníkov a užívateľov pozemkov, miestneho obyvateľstva a samospráv do ochrany územia, do aktivít zachovávajúcich prírodné hodnoty a zároveň prinášajúcich prosperitu miestnym obyvateľom, ako je trvalo udržateľný cestovný ruch a obnova tradičných foriem hospodárenia.
  - Národný park Poloniny bol rozdelený do 17 ekologicko-funkčných priestorov s jednoznačne stanovenými cieľmi a pravidlami využívania, ktoré boli spoločne formulované na viacerých pracovných rokovaníach.
  - Dlhodobé a operatívne ciele starostlivosti o Národný park Poloniny zohľadňujú štandardy EÚ, ako aj na Slovensku platné rámcové plánovanie a modely hospodárenia pre lesné biotopy. Boli rozpracované do opatrení na jednotlivé roky s určením časového harmonogramu, výšky výdavkov a zdrojov financovania.
  - V programovom období 2014 - 2020 budú využívané prostriedky fondov EÚ predovšetkým Operačného programu Kvalita životného prostredia, čím budú naplnené oprávnené požiadavky vlastníkov pozemkov.

Predkladaný materiál vychádza z aktuálne platných právnych predpisov (t. j. nemení sa vymedzenie chráneného územia ani stupne ochrany), navrhujú sa však opatrenia na splnenie medzinárodných a európskych záväzkov (bezzásahovosť v jadrovej zóne lokality Karpatské bukové pralesy a staré bukové lesy Nemecka a trvalo udržateľné využívanie nárazníkovej zóny tejto lokality a zachovanie priaznivého stavu biotopov a druhov európskeho a národného významu resp. zlepšenie súčasného stavu).

Predkladaný materiál má negatívny vplyv na verejné financie, pozitívny aj negatívny sociálny vplyv a vplyv na podnikateľské prostredie, pozitívny vplyv na životné prostredie a žiadny vplyv na informatizáciu spoločnosti a na služby verejnej správy. Predpokladané vplyvy na verejné financie sú 671 885 (v roku 2017) resp. 687 587 EUR (od roku 2018) ročne.